

Συμμετοχή Δικτύου στη δημόσια ηλεκτρονική διαβούλευση για το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με τίτλο «Ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, Αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας, Ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, Επιτροπεία ασυνόδευτων ανηλίκων και άλλες διατάξεις.

### **Άρθρο 13**

**Παρ. 2 στοιχείο γ΄ :** η φράση «Χωρισμένος ανήλικος» είναι ατυχής και δεν αποδίδει το νόημα της μετάφρασης της αγγλικής ορολογίας separated children. Ως εκ τούτου κρίνεται σκόπιμο να αφαιρεθεί. Καλύπτεται από τη φράση «παιδί ή ανήλικος που είναι χωρισμένος από την οικογένειά του ή που έχει χωριστεί από την οικογένειά του».

**Παρ 2 στοιχείο δ΄ :** στους φορείς παραπομπής να προστεθούν τα μέλη της Κοινωνίας των Πολιτών – Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις.

### **Άρθρο 15**

Οι Εισαγγελίες μετατρέπονται σε δικαστήρια με παράλληλη αύξηση των αρμοδιοτήτων και του ρόλου των Εισαγγελέων, οι οποίοι έχουν δηλώσει ξεκάθαρα ότι αδυνατούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις μιας τέτοιας κατάστασης. Επιπλέον, οι Εισαγγελείς δεν επαρκούν για την διεκπεραίωση των αιτημάτων επιτροπείας καθώς ο αριθμός καταγεγραμμένων ασυνόδευτων σύμφωνα με τα στοιχεία του ΕΚΚΑ (τελευταία ενημέρωση 15/5/2018) είναι 3.400 σε όλη την Ελλάδα. Περαιτέρω οι Εισαγγελίες ούτε έχουν το προσωπικό, ούτε την απαραίτητη υλικοτεχνική υποδομή για να υποστηρίξουν τη διαμορφωθείσα κατάσταση. Προτείνεται, η ανάθεση της αρμοδιότητας ορισμού επιτρόπου σε έναν Εισαγγελέα Ανηλίκων ή κατά τόπον αρμόδιο Εισαγγελέα Πρωτοδικών όπου δεν υπάρχει Εισαγγελέας Ανηλίκων, ο οποίος θα είναι αποκλειστικά επιφορτισμένος με την διεκπεραίωση ζητημάτων που σχετίζονται με ασυνόδευτους ανήλικους πρόσφυγες, τουλάχιστον όσον αφορά τις περιφέρειες που εντοπίζονται οι περισσότεροι ασυνόδευτοι ανήλικοι, δηλαδή την Αθήνα, τον Πειραιά, τη Θεσσαλονίκη, καθώς και τα νησιά του Βόρειου Αιγαίου, όπως τη Χίο, τη Μυτιλήνη και τη Σάμο όπου και αποτελούν τα πρώτα κέντρα εντοπισμού. Οι συγκεκριμένοι Εισαγγελείς θα πρέπει να λάβουν ειδική εκπαίδευση στην παιδική προστασία και να καταρτίζονται συνεχώς σχετικά με τους προσφυγικούς πληθυσμούς και τις πολιτισμικές ιδιαιτερότητες των ανηλίκων, να έχουν πάντοτε μαζί τους διερμηνέα και προφανώς η ενασχόληση με τα θέματα ασυνόδευτων ανηλίκων να είναι η μόνη αρμοδιότητα που θα τους έχει ανατεθεί προκειμένου να έχουν ουσιαστικό ρόλο και να

είναι σε θέση να κρίνουν το κατά πόσο κάποιος συγγενής είναι κατάλληλο πρόσωπο να οριστεί ως επίτροπος.

#### **Άρθρο 16**

**Παρ. 1 εδ. α΄ :** Λόγω της υψηλής ευαλωτότητας των ανηλίκων και της άμεσης προστασίας που χρήζουν, το πρώτο εδάφιο θα πρέπει να τροποποιηθεί ως εξής: *«Προκειμένου περί ασυνόδευτων ανηλίκων οι φορείς παραπομπής με τον εντοπισμό των ανηλίκων ενημερώνουν εντός 24 ωρών τον αρμόδιο εισαγγελέα...»* ,

**Παρ. 1 εδ. β΄ :** σχετικά με την *«άμεση ανάθεση της νομικής εκπροσώπησης του ασυνόδευτου ανηλίκου σε κατάλληλο φυσικό πρόσωπο»*, κρίνεται σκόπιμο να προστεθεί στο τέλος της παραγράφου 1 η φράση: *«ως κατάλληλα πρόσωπα θεωρούνται τα πρόσωπα που ορίζονται στο 1592 ΑΚ»*.

Κρίνεται σκόπιμο να προτιμάται η ανάθεση της επιτροπείας σε συγγενικό μέλος εφόσον σωρευτικά α) αυτό επιθυμεί ο ανήλικος και β) το συγγενικό πρόσωπο κρίνεται ως κατάλληλο. Η καταλληλότητα του προσώπου θα ελέγχεται από την Εισαγγελία μέσω κοινωνικού ιστορικού και αναφορών των φορέων παραπομπής και από προσωπική επικοινωνία με το παιδί που είναι χωρισμένο από την οικογένειά του και τα μέλη της οικογένειας που το συνοδεύουν και επιθυμούν την επιτροπεία του. Δέον είναι να συνεπικουρείται από τον επαγγελματία επίτροπο, ειδικά όσον αφορά πρακτικά ζητήματα και ζητήματα επικοινωνίας με της δημόσιες αρχές.

Επιπλέον προτείνεται, για τα παιδιά που είναι χωρισμένα από την οικογένειά τους, να είναι δυνατή και η ανάθεση της επιτροπείας σε συγγενικό τους μέλος που το αιτείται και μετά τον ορισμό επαγγελματία επιτρόπου αν αυτό λειτουργεί υπέρ του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού.

**Παρ. 2 εδ α΄ :** *«Ο αρμόδιος εισαγγελέας διορίζει τον επίτροπο του ασυνόδευτου ανηλίκου στο συντομότερο δυνατό χρόνο»*. Η συγκεκριμένη φράση αποτελεί αόριστη νομική έννοια και μπορεί να αποτελέσει άλλοθι για αδικαιολόγητες καθυστερήσεις στο διορισμό επιτρόπου θέτοντας σε κίνδυνο την προστασία του ανηλίκου.

Στο συγκεκριμένο ζήτημα θα πρέπει να ακολουθηθεί η Πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο: "ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για τη θέσπιση κοινής διαδικασίας διεθνούς προστασίας στην Ένωση και την κατάργηση της οδηγίας 2013/32/ΕΕ" (με ημερομηνία τελικού κειμένου την 13.7.2016, διαθέσιμη στο

[http://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:2c404d27-4a96-11e6-9c64-01aa75ed71a1.0011.02/DOC\\_1&format=PDF](http://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:2c404d27-4a96-11e6-9c64-01aa75ed71a1.0011.02/DOC_1&format=PDF) )

Στο προοίμιο της προαναφερόμενης Πρότασης (σελ. 17) αναφέρεται η ανάθεση επιτρόπου το συντομότερο δυνατό, επισημαίνοντας το αργότερο εντός πέντε (5) ημερών. Το ίδιο προβλέπεται και στο άρθρο 22 παρ. 1 της ίδια Πρότασης με τίτλο «Ειδικές εγγυήσεις για τους ασυνόδευτους ανηλίκους».

Παράλληλα, στο σύστημα επιτροπείας ασυνόδευτων ανηλίκων της Ολλανδίας, το οποίο θεωρείται πρότυπο σύστημα, προβλέπεται ορισμός επιτρόπου εντός 5 ημερών το αργότερο.

Με βάση όλα τα παραπάνω προτείνεται στη φράση «Ο αρμόδιος εισαγγελέας διορίζει τον επίτροπο του ασυνόδευτου ανηλίκου στο συντομότερο δυνατό χρόνο» να μετατραπεί ως εξής: «Ο αρμόδιος εισαγγελέας διορίζει τον επίτροπο του ασυνόδευτου ανηλίκου το αργότερο εντός πέντε (5) ημερών».

**Παρ. 2 :** Σύμφωνα με τη διάταξη 1592 ΑΚ και ειδικά την 3<sup>η</sup> παράγραφο ως επίτροπος προτιμάται ο πλησιέστερος συγγενής. Ως εκ τούτου, ειδικά ως προς τα παιδιά που είναι χωρισμένα από την οικογένεια τους λόγω της ύπαρξης συγγενή θα πρέπει να ερευνάται άμεσα η ανάληψη της επιτροπείας από το συγγενικό μέλος, εφόσον το μέλος αυτό κρίνεται κατάλληλο.

**Παρ. 4 εδ. γ' :** από τους αναφερόμενους φορείς παραπομπής της παραγράφου δ' του άρθρου 13 μόνο η Υπηρεσία Ασύλου διαθέτει διερμηνείς για να προβεί στην ενημέρωση του ανηλίκου.

**Παρ. 5 :** Να τροποποιηθεί η φράση ως εξής: «Οι διαδικασίες του παρόντος άρθρου οφείλουν να ολοκληρώνονται το αργότερο εντός πέντε (5) ημερών» για τους ίδιους λόγους που αναφέρονται στο σχόλιο μας της παρ. 2 εδ. α'.

## **Άρθρο 17**

**Παρ. 1 :** Κρίνεται απαραίτητο να προστεθεί εδάφιο με το περιεχόμενο : «Την αντικατάσταση του επιτρόπου όταν αυτός ενεργεί πράξεις αντίθετες προς το βέλτιστο συμφέρον του ανηλίκου, δύναται να ζητήσει ο ασυνόδευτος ανήλικος με αίτημά του προς το εποπτικό συμβούλιο ή τη διεύθυνση προστασίας ασυνόδευτων ανηλίκων σε ειδική φόρμα μεταφρασμένη στη γλώσσα του, η οποία θα του επιδίδεται κατά τον ορισμό του επιτρόπου. Έπειτα από έλεγχο που διενεργεί το εποπτικό συμβούλιο και η διεύθυνση προστασίας ασυνόδευτων ανηλίκων και αφού κληθεί ο επίτροπος σε προηγούμενη ακρόαση, ο Εισαγγελέας με πράξη του, προβαίνει στην αντικατάσταση ή μη του επιτρόπου, λαμβάνοντας

υπόψιν την πρόταση του εποπτικού συμβουλίου και της διεύθυνσης προστασίας ασυνόδευτων ανηλίκων».

**Παρ. 2 :** Δεν προβλέπεται σαφώς η αποτελεσματική επικοινωνία μεταξύ των δύο επιτρόπων, του προηγούμενου με του νέου, προκειμένου να ενημερωθεί ουσιαστικά ο νέος επίτροπος για τις ανάγκες του παιδιού.

**Παρ. 3:** Μη ορθή ρύθμιση, είναι σίγουρο ότι ο ρόλος του εισαγγελέα θα είναι τυπικός και όχι ουσιαστικός.

## **Άρθρο 18**

**Παρ. 1 :** Προτείνεται να προστεθεί στη πρώτη παράγραφο : Ο επίτροπος πρέπει να διαθέτει κάθε μήνα συγκεκριμένο χρηματικό ποσό (rocket money) για τον κάθε ασυνόδευτο ανήλικο με το οποίο θα καλύπτονται τα ατομικά του μηνιαία έξοδα, ειδικά έως και την τοποθέτηση του σε δομή σε δομή φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων. Τα παιδιά ηλικίας άνω των 15 ετών θα έχουν τη δυνατότητα να διαχειρίζονται μόνο τους το μηνιαίο χρηματικό ποσό (rocket money) με τον έλεγχο του επιτρόπου, ενώ για τα παιδιά κάτω των 15 ετών τη διαχείριση θα αναλαμβάνει εξ' ολοκλήρου ο επίτροπος, ο οποίος θα καταθέτει στο τέλος κάθε μήνα το εξοδολόγιο στο εποπτικό συμβούλιο από το οποίο και θα ελέγχεται για τη σωστή διαχείριση των χρημάτων των ανηλίκων.

**Παρ. 2 :** Θεωρείται σκόπιμο να προστεθεί παράγραφος πριν το στοιχείο α' με το περιεχόμενο : Προβαίνει στην κάλυψη καθημερινών βασικών αναγκών επιβίωσης, δηλαδή την τροφή του ανηλίκου μέσω παραπομπής σε φορείς που παρέχουν γεύματα σε καθημερινή βάση, τη στέγαση μέσω κατάθεσης αιτήματος φιλοξενίας σε δομή φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων του ΕΚΚΑ και την παρακολούθηση του αιτήματος.

**Παρ. 2 Στοιχείο στ' :** Η δωρεάν νομική συνδρομή θα διασφαλίζεται από δικηγόρους οι οποίοι θα έχουν διαπιστευμένη και αποδεδειγμένη γνώση, εμπειρία και εξειδίκευση στο αντικείμενο της υποστήριξης ασυνόδευτων ανηλίκων σε ζητήματα ασύλου και οικογενειακής επανένωσης και οι οποίοι θα έχουν λάβει εκπαίδευση σε θέματα παιδικής προστασίας. Καθίσταται υποχρεωτική η συνδρομή δικηγόρου στην διαδικασία της εξέτασης του αιτήματος διεθνούς προστασίας σε πρώτο βαθμό με παράλληλη την προετοιμασία και συνοδεία του αιτούντος ασυνόδευτου ανηλίκου στην προγραμματισμένη συνέντευξη Α' βαθμού και την κατάθεση συμπληρωματικού υπομνήματος. Το αυτό θα ισχύει και σε περίπτωση απόρριψης με την κατάθεση προσφυγής και ταυτόχρονη υποστήριξη ενώπιον της Αρχής Προσφυγών. Ειδικότερα σε περίπτωση απόρριψης της προσφυγής του, ο ασυνόδευτος ανήλικος θα πρέπει να εξαιρείται από την καταβολή των δικαστικών εξόδων και την αμοιβή

δικηγόρου κατά την άσκηση αίτησης ακύρωσης επί της εκδοθείσας απορριπτικής απόφασης της ασκηθείσας προσφυγής του.

Περαιτέρω θα πρέπει να προβλεφθεί η κάλυψη των εξόδων διερμηνείας του πολιτισμικού διαμεσολαβητή, ο οποίος θα συνδράμει τον δικηγόρο κατά την προετοιμασία της συνέντευξης του αιτήματος διεθνούς προστασίας και καθ' όλη τη διάρκεια μέχρι και την έκδοση των αποφάσεων, όπως επίσης και κατά τη διαδικασία της οικογενειακής επανένωσης και σε κάθε δικαστική ή διοικητική διαδικασία εάν αυτό απαιτηθεί. Κρίνεται σκόπιμο για τη κατά το δυνατόν μικρότερη βλάβη του ανηλίκου να είναι ο ίδιος πολιτισμικός διαμεσολαβητής σε κάθε συνάντηση.

**Παρ. 2 Στοιχείο ζ :** το στοιχείο θα πρέπει να γραφεί ως εξής : δωρεάν ψυχολογική υποστήριξη από εξειδικευμένους ψυχολόγους στην παιδική προστασία, οι οποίοι θα έχουν λάβει εκπαίδευση σχετικά με τη διαχείριση των προσφυγικών πληθυσμών καθώς και τις πολιτισμικές ιδιαιτερότητες των ασυνόδευτων ανηλίκων.

Περαιτέρω θα πρέπει να προβλεφθεί η κάλυψη των εξόδων διερμηνείας του πολιτισμικού διαμεσολαβητή ο οποίος θα συμμετέχει στις ατομικές συνεδρίες και θα πρέπει για τη κατά το δυνατόν μικρότερη βλάβη του ανηλίκου να είναι ο ίδιος σε κάθε συνεδρία.

**Παρ. 2 Στοιχείο η' :** προτείνεται να προστεθεί η φράση *«και συγκεκριμένα για την εγγραφή του ανηλίκου σε τυπική και μη τυπική εκπαίδευση με εκμάθηση της ελληνικής, της μητρικής γλώσσας, καθώς και ξένων γλωσσών, καθώς και την εν γένει ένταξη του παιδιού στην κοινωνική ζωή της χώρας».*

**Παρ. 2 Στοιχείο ιε' :** προτείνεται να προστεθεί η φράση *ενημερώνει τον ανήλικο « σε απλή και φιλική προς τον ανήλικο γλώσσα, την οποία κατανοεί » για τις δικαστικές και διοικητικές διαδικασίες....*

**Παρ. 2 Στοιχείο ιζ' :** προτείνεται να προστεθεί η φράση *«...ή και από τον ίδιο τον ανήλικο»*

**Παρ. 2 :** προτείνεται να προστεθεί στοιχείο κ' : Μεριμνά για την επικοινωνία του τέκνου με την φυσική του οικογένεια.

## **Άρθρο 19**

Ο αριθμός των καταγεγραμμένων ασυνόδευτων ανηλίκων σύμφωνα με τα στοιχεία του ΕΚΚΑ (τελευταία ενημέρωση 15/5/2018) είναι 3.400 σε όλη την Ελλάδα γεγονός που καταδεικνύει ότι μόνο ένα τριμελές εποπτικό συμβούλιο καθίσταται αδύνατο να ανταποκριθεί, πανελλαδικά, στην πολυπλοκότητα και στον αριθμό των περιπτώσεων που σχετίζονται με

την επιτροπεία των παιδιών. Κρίνεται σκόπιμο να προστεθεί διάταξη που θα προβλέπει τη δημιουργία τουλάχιστον ενός τριμελούς εποπτικού συμβουλίου σε κάθε διοικητική περιφέρεια και ενδεχομένως περισσότερων συμβουλίων στις περιφέρειες της Αθήνας και Θεσσαλονίκης λόγω της συγκέντρωσης του μεγαλύτερου αριθμού ασυνόδευτων ανηλίκων στις περιφέρειες αυτές.

Επιπλέον κρίνεται απαραίτητη η ύπαρξη περισσότερων εποπτικών συμβουλίων προκειμένου να υπάρχει ουσιαστικός εποπτικός έλεγχος, καθώς σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 16 παρ. 3 εκτός των επαγγελματιών επιτρόπων, το εποπτικό συμβούλιο επιβλέπει κάθε πρόσωπο που έχει οριστεί επίτροπος του ανηλίκου, ήτοι και τον συγγενή αυτού.

**Παρ. 5:** προτείνεται να προστεθεί η φράση : *....η αξιολόγηση και ο καθορισμός του βέλτιστου συμφέροντος, « είτε ύστερα από υποβολή αιτιολογημένης πρότασης του επιτρόπου είτε από ανάλογη πρωτοβουλία του παιδιού», σε περιπτώσεις που επίκειται η λήψη σοβαρών αποφάσεων....*

Περαιτέρω κρίνεται σκόπιμο να προστεθεί η υποχρεωτική ενημέρωση της Εισαγγελίας σε ορισμένες από τις αναφερόμενες περιπτώσεις όπως : *σε περίπτωση που υπάρχει υπόνοια για κακοποίηση, παραμέληση ή εκμετάλλευση του ανηλίκου που λαμβάνει χώρα στο κέντρο φιλοξενίας ή ασκείται από συγγενή του που έχει αναλάβει την πραγματική φροντίδα λόγω της σοβαρότητας του περιστατικού.*

## **Άρθρο 20**

Επειδή μεγάλος αριθμός ασυνόδευτων ανηλίκων διαβιούν σε καθεστώς αστεγίας ή σε καθεστώς επισφαλούς στέγασης κρίνεται σκόπιμο να αναφερθεί ρητώς ότι ο ορισμός επιτρόπου είναι δυνατός και περιλαμβάνει και τους ασυνόδευτους ανηλίκους, οι οποίοι διαβιούν σε καθεστώς αστεγίας ή επισφαλούς στέγασης, καθώς οι δομές φιλοξενίας μέσω ΕΚΚΑ, οι κατάλληλες μονάδες ημιαυτόνομης διαβίωσης και οι κατάλληλοι ανάδοχοι γονείς δεν επαρκούν σύμφωνα με τα επίσημα στατιστικά στοιχεία του ΕΚΚΑ για να καλύψουν τη στέγαση όλων των ασυνόδευτων ανηλίκων.

**Παρ. 1 :** να προστεθεί εδ. β' με το περιεχόμενο: ο επίτροπος διατηρεί τις αρμοδιότητές του και εκπληρώνει τα καθήκοντά του και μετά την τοποθέτηση του ανηλίκου σε δομή φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων, όπου και λαμβάνει ενημέρωση σε εβδομαδιαία βάση για τη διαβίωση ανηλίκου στη δομή φιλοξενίας.

**Παρ. 2 :** να προστεθεί εδ. β' με το περιεχόμενο: ο επίτροπος λαμβάνει ενημέρωση σε εβδομαδιαία βάση για τη διαβίωση ανηλίκου εάν αυτός διαβιεί σε κατάλληλη μονάδα ημιαυτόνομης διαβίωσης ή σε κατάλληλους ανάδοχους γονείς.

## **Άρθρο 21**

**Παρ. 1 :** Είναι θετικό που γίνεται ρητή αναφορά στο βέλτιστο συμφέρον του παιδιού. Ωστόσο, δε δίνεται στο άρθρο 1647 ΑΚ (**Άρθρο 1647 - Ακρόαση του ανηλίκου** "Πριν από κάθε απόφαση οποιουδήποτε οργάνου της επιτροπείας, αυτό οφείλει, ανάλογα με την ωριμότητα του ανηλίκου, να ακούει και τη δική του γνώμη") η βαρύτητα που του πρέπει και η σημασία της συμμετοχής του παιδιού στη λήψη των αποφάσεων που το αφορούν.

Επιπλέον, η φράση κατόπιν υποβολής αιτιολογημένης πρότασης από τον επίτροπο θα πρέπει να γραφεί ως εξής : « είτε κατόπιν υποβολής αιτιολογημένης πρότασης του επιτρόπου είτε κατόπιν πρωτοβουλίας του ανηλίκου ».

**Παρ. 2 :** Η διάταξη για τα πρότυπα διαδικασιών αξιολόγησης και καθορισμού του βέλτιστου συμφέροντος είναι λακωνική, τηλεγραφική και αόριστη και θα πρέπει τουλάχιστον να αναφέρει και να συμπεριλάβει τις οδηγίες που προβλέπονται στο Εγχειρίδιο του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA - European Union Agency for Fundamental Rights) με τίτλο : « Επιτροπεία για παιδιά τα οποία στερούνται τη γονική φροντίδα » έκδοση 2015, διαθέσιμο στην ηλεκτρονική διεύθυνση : [https://www.google.gr/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwin9PbvwbzYAhXoAJoKHQBIC6YQFggnMAA&url=http%3A%2F%2Ffra.europa.eu%2Fsites%2Fdefault%2Ffiles%2Ffra\\_uploads%2Ffra-2014-guardianship-children\\_el.pdf&usg=AOvVaw12vGWn9Sy0IGlOd1YYPnUU](https://www.google.gr/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwin9PbvwbzYAhXoAJoKHQBIC6YQFggnMAA&url=http%3A%2F%2Ffra.europa.eu%2Fsites%2Fdefault%2Ffiles%2Ffra_uploads%2Ffra-2014-guardianship-children_el.pdf&usg=AOvVaw12vGWn9Sy0IGlOd1YYPnUU), σελίδα 81 επ.

## **Άρθρο 23**

Προτείνεται να προστεθεί η φράση: «...ευθύνεται για πράξεις ή παραλήψεις ή υλικές ενέργειες...»

## **Άρθρο 24**

**Παρ. 1 :** Προτείνεται να προστεθεί εδάφιο β' με το εξής περιεχόμενο : Για την ορθή τήρηση της κείμενης νομοθεσίας περί δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, το ΕΚΚΑ με τη συνδρομή διερμηνέα προβαίνει στην πλήρη ενημέρωση του ανηλίκου σχετικά με τη διαδικασία και τα δικαιώματά του σε γλώσσα που κατανοεί, καθώς και στη λήψη της συγκατάθεσης αυτού προτού προβεί στην καταχώριση του.

## **Άρθρο 25**

Λαμβάνοντας υπόψιν τον αριθμό των καταγεγραμμένων ασυνόδευτων ανηλίκων σύμφωνα με τα στοιχεία του ΕΚΚΑ (τελευταία ενημέρωση 15/5/2018) ο οποίος ανέρχεται σε 3.400 σε όλη την Ελλάδα, καθίσταται σκόπιμο να αναφερθεί πόσοι επαγγελματίες επίτροποι θα εγγραφούν στο μητρώο επαγγελματιών επιτρόπων.

Προτείνεται να προστεθούν τα εξής στοιχεία : α) έλεγχος μητρώου περιστατικών κακοποίησης ανηλίκων και β) έλεγχος του ιστορικού του επιτρόπου μέσω προσωπικής συνέντευξης, προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος κακοποίησης ή εκμετάλλευσης των παιδιών ή οποιασδήποτε τυχόν παραβίασης των δικαιωμάτων τους.

## **Άρθρο 27**

Η συγκεκριμένη διεύθυνση ενδεχομένως θα έπρεπε να είναι ανεξάρτητη αρχή και να μην υπόκειται στο ΕΚΚΑ ειδικά λόγω του συντονιστικού, εποπτικού, υποστηρικτικού και ελεγκτικού ρόλου που έχει σε όλο το σύστημα επιτροπείας.

Δεν διευκρινίζεται το επιστημονικό υπόβαθρο των εργαζομένων που θα στελεχώσουν τη διεύθυνση καθώς επίσης και η διαδικασία στελέχωσης του εν λόγω φορέα.

Ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά αυτή την αρμοδιότητα: «ζ) Η μέριμνα για την εξασφάλιση του δικαιώματος των υπό επιτροπεία ασυνόδευτων ανηλίκων να εκφράζουν την άποψή τους για τις ενέργειες του Επιτρόπου και να αξιολογούν τη συνεργασία τους μαζί του στο πλαίσιο του άρθρου 1647 ΑΚ», δεν προβλέπεται συγκεκριμένος μηχανισμός διαδικασίας υποβολής παραπόνων για τη διαδικασία της επιτροπείας και την άσκηση αυτής, στον οποίο να μπορεί να απευθύνεται το παιδί και να ζητά μέχρι και την αλλαγή του επιτρόπου του. Επίσης, δεν προβλέπεται συγκεκριμένος μηχανισμός διαδικασίας υποβολής παραπόνων αναφορικά με την παροχή υπηρεσιών στα κέντρα φιλοξενίας, στον οποίο να μπορεί να απευθυνθεί το παιδί.

## **Άρθρο 28**

Σε ό,τι αφορά στη διαδικασία επιλογής επαγγελματιών επιτρόπων δέον όπως ακολουθηθούν όσα προβλέπονται στο Εγχειρίδιο του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA - European Union Agency for Fundamental Rights) με τίτλο : « Επιτροπεία για παιδιά τα οποία στερούνται τη γονική φροντίδα » έκδοση 2015, διαθέσιμο στην ηλεκτρονική διεύθυνση : [https://www.google.gr/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwin9PbvwbzYAhXoAJoKHQBIC6YQFggnMAA&url=http%3A%2F%2Ffra.europa.eu%2Fsites%2Fdefault%2Ffiles%2Ffra\\_uploads%2Ffra-2014-guardianship-children\\_el.pdf&usg=AOvVaw12vGWn9Sy0iGI0d1YYpnUU](https://www.google.gr/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwin9PbvwbzYAhXoAJoKHQBIC6YQFggnMAA&url=http%3A%2F%2Ffra.europa.eu%2Fsites%2Fdefault%2Ffiles%2Ffra_uploads%2Ffra-2014-guardianship-children_el.pdf&usg=AOvVaw12vGWn9Sy0iGI0d1YYpnUU), σελίδα 36.

Συγκεκριμένα, με βάση τα παραπάνω, κρίνεται σκόπιμο να προστεθεί στο άρθρο 27 παράγραφος με το περιεχόμενο : ο επίτροπος πρέπει : α) να διαθέτει την απαραίτητη εμπειρογνωμοσύνη και την απαιτούμενη πείρα σε θέματα παιδικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένων της παιδικής ανάπτυξης και ανατροφής και της παιδικής

ψυχολογίας, β) να κατανοεί και να δέχεται τις πολιτισμικές διαφορές και να έχει γνώση των ζητημάτων που άπτονται των δύο φύλων, γ) να έχει πλήρη γνώση των εθνικών συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και εκπαίδευσης, καθώς και των εθνικών συστημάτων παιδικής προστασίας και δ) να διαθέτει επαρκή γνώση του νομικού πλαισίου και ιδίως των ζητημάτων κράτησης και ασύλου των ασυνόδευτων ανηλίκων αιτούντων διεθνή προστασία. Παράλληλα απαραίτητη κρίνεται και η ύπαρξη προϋπηρεσίας ή πρότερης εργασίας σε φορείς παιδικής προστασίας.

**Παρ. 2 :** Δε δίνεται η απαιτούμενη βαρύτητα στα ουσιαστικά προσόντα που πρέπει να έχουν οι επίτροποι, στα χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς τους (ψυχική ισορροπία, ψυχραιμία, υπομονή), προκειμένου να μπορούν να ανταποκριθούν ορθά στο έργο τους.

Αναφορικά με τον αριθμό των ασυνόδευτων ανηλίκων που θα ανατεθούν ανά επαγγελματία επίτροπο, επισημαίνονται τα ακόλουθα : Για να θεωρηθεί ότι ο κάθε επίτροπος προσφέρει ποιοτικές υπηρεσίες και έχει αναπτύξει σχέση εμπιστοσύνης με τους επιτροπευόμενους έχει φανεί από την πείρα και από την πράξη ότι θα πρέπει να διορίζεται ως επίτροπος σε πέντε (5) έως δέκα (10) ασυνόδευτους ανήλικους, λαμβάνοντας υπόψη πάντοτε τις ιδιαιτερότητες και τις ανάγκες της κάθε περίπτωσης. Ο λόγος για τον οποίο δεν μπορεί να οριστεί συγκεκριμένος αριθμός είναι η ευαλωτότητα της κάθε περίπτωσης, καθώς είναι πιθανό ο ίδιος επίτροπος να έχει οριστεί σε ασυνόδευτους ανήλικους, οι οποίοι μπορεί είτε να αντιμετωπίζουν χρόνια και σοβαρά προβλήματα υγείας, είτε να έχουν εκδηλώσει τάσεις αυτοκτονικού ιδεασμού και να έχουν διαγνωστεί με μετατραυματικό στρες (PTSD), είτε να είναι παιδιά με ειδικές ανάγκες, είτε να έχουν κακοποιηθεί σεξουαλικά ή σωματικά, είτε να έχουν υπάρξει στο παρελθόν θύματα βασανιστηρίων στη χώρα τους, είτε να αποτέλεσαν και να αποτελούν ακόμα θύματα εμπορίας και εκμετάλλευσης, είτε λόγω της αστεγίας που διαβιούν ή των καταστάσεων που έχουν βιώσει να έχουν οδηγηθεί στη χρήση ναρκωτικών ουσιών. Σε όλες τις ως άνω ενδεικτικά αναφερόμενες περιπτώσεις, λαμβανομένης υπόψη της σοβαρότητας της κάθε μίας από αυτές, καθίσταται προφανές ότι ο διορισμός του ίδιου επιτρόπου σε μεγάλο αριθμό ανηλίκων θα καθιστούσε ουσιαστικά τον επίτροπο ανεπαρκή όσον αφορά την εκπλήρωση των καθηκόντων του και το σύστημα της επιτροπείας αναποτελεσματικό στο σύνολό του, καθώς δεν θα επαρκούσε ο χρόνος που θα πρέπει να αφιερώνει ο επίτροπος στον κάθε ανήλικο σε συνάρτηση με την υποχρέωση πολύ συχνής παρουσίας και επαφής μεταξύ επιτρόπου και επιτροπευόμενου προκειμένου να δημιουργηθεί και η απαιτούμενη σχέση εμπιστοσύνης.

Τέλος, θα πρέπει να θεσμοθετηθεί και η αμοιβή και σε περίπτωση υπερωρίας καθώς τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ασυνόδευτοι ανήλικοι δεν εμφανίζονται ή επιλύονται εντός συγκεκριμένου εργασιακού ωραρίου και για το λόγο αυτό οι επίτροποι οφείλουν να είναι διαθέσιμοι επί 24ωρου βάσεως σε περίπτωση που παραστεί έκτακτη ανάγκη.

### **Άρθρο 32**

Μέχρι την έναρξη κρίνεται σκόπιμο να εισαχθεί μεταβατική διάταξη με περιεχόμενο: « Διατηρείται σε ισχύ η παρ. 1 του άρθρου 19 του π.δ. 220/2007 μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου».